

# ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

## Факультет міжнародних відносин і права

### Кафедра права

#### ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права  
Віталій ТРЕТЬКО

« 4 » вересня 2023 року

#### СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Судові і правоохоронні органи України

Освітньо-професійна програма Право

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Голдзіцький Казимир Адамович
Профайл викладача	<a href="http://new.khnu.km.ua/wp-signup.php?new=et">http://new.khnu.km.ua/wp-signup.php?new=et</a>
E-mail викладача(ів)	kazymyr.goldzickiy@gmail.com
Контактний телефон	067-1089309
Сторінка дисципліни в ІСУ	<a href="https://msn.khmn.edu.ua/course/index.php?categoryid=357">https://msn.khmn.edu.ua/course/index.php?categoryid=357</a>
Консультації	<b>Очні:</b> вівторок 16-00-17.00 ауд. Юридична клініка <b>Онлайн:</b> за необхідністю та попередньою домовленістю

Таблиця 2- Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин							Форма семестрового контролю		
				Кредити ЕКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
О	Д	1	2	5	150	72	36			36	78				+

#### Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Судові і правоохоронні органи України» становить частину фахової підготовки бакалаврів, що отримують освіту у галузі права і є однією із навчальних дисциплін, яка дає вихідні знання про систему судових, правоохоронних та правозахисних органів. Вивчення цієї системи дозволяє глибше зрозуміти суть державно-правових явищ, усвідомити механізм захисту прав людини та громадянина від протиправних посягань, скласти уявлення щодо реалізації правових норм в практичній діяльності відповідних органів. В рамках цієї навчальної дисципліни передбачається вивчення загальних засад функціонування судової влади та організації судоустрою, порядку організації та діяльності Конституційного Суду України, правовому статусу суддів, діяльності органів, які забезпечують правосуддя та правоохоронних органів. Дисципліна пов'язана з положеннями багатьох юридичних та неюридичних дисциплін: логіка, теорія держави та права, юридична деонтологія та інші. Дисципліна викладається для студентів денної форми навчання юридичної спеціальності. При викладанні використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема лекції (з використанням методів проблемного навчання та комп'ютерної презентації); усне опитування та вирішення задач на семінарських заняттях, тестування, самостійна робота (в т.ч. виконання індивідуальних завдань).

**Пререквізити** – теорія держави і права, історія держави і права України.

**Кореквізити** – адміністративне право, кримінальне право, цивільне право, трудове право.

**Мета дисципліни:** дати майбутнім юристам чітке уявлення про те, як формуються судові і правоохоронні органи, яка їхня система, які вони мають склад і структуру, якими є принципи їх організації, які функції вони виконують, як ці органи взаємодіють один з одним, іншими державними та громадськими організаціями, яке їхнє соціальне призначення.

**Завдання дисципліни:** сформувати у здобувачів вищої освіти загальні знання щодо поняття, характеристики і змісту судової, правоохоронної та правозахисної діяльності; кола органів, установ, що мають повноваження щодо здійснення цієї діяльності, ознак розмежування цих органів та характеристики їх компетенції; характеристики статусу посадових осіб, яким надано право здійснення цієї діяльності, їхніх прав, обов'язків та гарантій діяльності. Оволодіння цими знаннями допоможе їм зорієнтуватися у майбутній професії, сформувати уявлення про зміст діяльності кожного правоохоронного органу та виявити індивідуальну схильність, зацікавленість тією чи іншою юридичною діяльністю.

**Результати навчання.** Здобувач, який успішно завершив вивчення дисципліни повинен: Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав і інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

### **Тематичний і календарний план вивчення дисципліни**

**Таблиця 3 – Тематичний і календарний план дисципліни**

№ тижня	Тема лекції*	Тема семінарського заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год	Література
1	2	3	4	5	
1	Т.1. Предмет, система та основні поняття навчальної дисципліни «Судові і правоохоронні органи України»	Т.1. Предмет, система та основні поняття навчальної дисципліни «Судові і правоохоронні органи України»	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 1	5	[1, с.7-14; 17; 2; 3, с.9-20; 5; 11; 14, с.19-28]
2	Т.2. Засади функціонування судової влади	Т.2. Засади функціонування судової влади	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 2	5	[1, с.7-14; 17; 2; 3, с.9-20; 5; 11; 14, с.19-28]
3	Т.3. Принципи судової влади	Т.3. Принципи судової влади	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 3	5	[1, с.17-30; 2; 3, с.21-55; 5; 14, с.28-35; 24]
4	Т.4. Організаційні основи судоустрою. Місцеві та апеляційні суди	Т.4. Організаційні основи судоустрою. Місцеві та апеляційні суди	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 4	5	[1, с.17-30; 2; 3, с.21-55; 5; 14, с.28-35; 24]
5	Т.5.Вищі спеціалізовані суди та Верховний суд. Апарат суду	Т.5.Вищі спеціалізовані суди та Верховний суд. Апарат суду	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 5	5	[1, с.31-40; 2; 3, с.56-63; 5; 7; 8; 5; 14, с.35-45]
6	Т.6. Конституційний Суд України	Т.6. Конституційний Суд України	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 6	5	[1, с.31-40; 2; 3, с.56-63; 5; 7; 8; 5; 14, с.35-45]
7	Т.7. Органи, що забезпечують	Т.7. Органи, що забезпечують	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до	4	1, с.41-54; 2; 3, с.64-84; 5;

	функціонування судової влади	функціонування судової влади	семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 7		14, с.45-71]
<b>8</b>	Т.8. Правовий статус суддів	Т.8. Правовий статус суддів	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 8	4	[1, с.41-54; 2; 3, с.64-84; 5; 14, с.45-71]
<b>9</b>	Т.9. Правовий статус суддів	Т.9. Правовий статус суддів	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 9	4	[1, с.41-54; 2; 3, с.64-84; 5; 14, с.45-71]
<b>10</b>	Т.10. Місце прокуратури в системі правоохоронних органів	Т.10. Місце прокуратури в системі правоохоронних органів	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 10	4	[1, с.55-64; 2; 3, с.85-100; 11; 12; 14, с.71-84]
<b>11</b>	Т.11. Правовий статус органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність	Т.11. Правовий статус органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 11	4	[1, с.76-89, 94-97, 108-111; 3, с.113-122-130; 9; 13; 14, с.97-101, 107-124]
<b>12</b>	Т.12. Правовий статус органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність	Т.12. Правовий статус органів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 12	4	[1, с.76-89, 94-97, 108-111; 3, с.113-122-130; 9; 13; 14, с.97-101, 107-124]
<b>13</b>	Т.13. Органи внутрішніх справ	Т.13. Органи внутрішніх справ	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 13	4	[1, с.65-75; 3, с.107-111; 4; 14, с.92-97, 101-106]
<b>14</b>	Т.14. Правовий статус Національної поліції України	Т.14. Правовий статус Національної поліції України	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 14	4	[1, с.65-75; 3, с.107-111; 4; 14, с.92-97, 101-106]
<b>15</b>	Т.15. Адміністративно-правові основи служби в поліції	Т.15. Адміністративно-правові основи служби в поліції	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 15	4	[1, с.90-93, 117-119; 3, с.112, 146-155; 14, с.106-107, 141-153]
<b>16</b>	Т.16. Органи та установи юстиції	Т.16. Органи та установи юстиції	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 16	4	[1, с.90-93, 117-119; 3, с.112, 146-155; 14, с.106-107, 141-153]
<b>17</b>	Т.17. Організаційна	Т.17. Організаційна	Опрацювання лекційного	4	[1, с.98-107;

	побудова нотаріату в Україні	побудова нотаріату в Україні	матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 17		2; 3, с.131-145; 156-164; 6; 10; 14, с.126-141, 153-162; 15]
18	Т.18. Адвокатура	Т.18. Адвокатура	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 18	4	[1, с.98-107; 2; 3, с.131-145; 156-164; 6; 10; 14, с.126-141, 153-162; 15]
			Всього за 2-й семестр	78	

**Примітка:** \*Лекції проводяться щотижня по дві години, семінарські заняття щотижня по дві години.

### Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою загальних вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинним Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі. Якщо заняття пропущено без поважної причини, то студент повинен перездати пропуск і отримати оцінку не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації чи підсумкового заходу. При вирішенні практичних завдань, які потребують використання нормативно-правових актів, студенти можуть користуватись власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами).

Індивідуальні завдання передбачаються у формі таких індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ): підготовка письмового огляду закону про судоустрій або правоохоронний орган однієї з зарубіжних держав; розробка комп'ютерної презентації щодо організації та діяльності судових або правоохоронних органів за кордоном. Орієнтовна тематика письмових оглядів законодавства / комп'ютерних презентацій міститься в робочій програмі навчальної дисципліни. Форма і тема ІНДЗ обирається студентом добровільно і закріплюється за студентом викладачем на першому семінарському занятті. Виконані ІНДЗ прикріплюються окремим файлом у модульному середовищі та оцінюються викладачем, а також презентуються на семінарських заняттях.

### Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною шкалою**. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів: знання студентом відповідного теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; виконання завдань для самостійної роботи.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

### Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна робота	Підсумковий контроль
ІІ семестр			Іспит
Семінарські заняття	Тестовий контроль	Реферат	
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 8)	ТК	1	
ВК:..... 0,4	0,1	0,1	0,4

### Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з тестових завдань, кожне з яких

оцінюється одним балом Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці:

Сума балів за тестові завдання	0–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 20 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі граfi для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу(аудиторна робота, індивідуальна робота, іспит). Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці:

#### Співвідношення інституційної вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка, критерії	
A	4,75–5,00	5	<b>Відмінно</b> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	<b>Добре</b> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	<b>Добре</b> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	<b>Задовільно</b> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	<b>Задовільно</b> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	<b>Незадовільно</b> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	<b>Незадовільно</b> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

#### Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Предмет, завдання та система навчальної дисципліни «СПОУ».
2. Місце «СПОУ» серед інших навчальних юридичних дисциплін.
3. Загальна характеристика судової діяльності: поняття, зміст, ознаки, види.
4. Загальна характеристика правоохоронної діяльності: поняття, ознаки, види, органи.
5. Загальна характеристика правозахисної діяльності.
6. Поняття та ознаки судової влади.
7. Функції судової влади.
8. Правосуддя: поняття, ознаки, форми та співвідношення з судочинством.
9. Поняття та види судочинства.
10. Принципи судової влади: поняття, значення, система.
11. Інституціональні принципи судової влади.
12. Організаційні (судоустрійні) принципи судової влади.
13. Функціональні принципи судової влади.
14. Поняття та складові судової системи.
15. Принципи побудови судової системи.
16. Передумови та порядок утворення та ліквідації судів.
17. Місцеві суди.
18. Апеляційні суди.
19. Вищі спеціалізовані суди: види, повноваження, склад.
20. Особливості діяльності Вищого антикорупційного суду.

21. Верховний Суд України: місце в судовій системі та повноваження.
22. Верховний Суд України: організаційна структура та склад.
23. Пленум Верховного Суду.
24. *Апарат суду, служби судового забезпечення роботи та охорони суду.*
25. Правовий статус та структура Конституційного Суду України.
26. Порядок формування Конституційного Суду України.
27. Повноваження Конституційного Суду України.
28. Форми звернення до Конституційного Суду України.
29. Вища рада правосуддя.
30. Вища кваліфікаційна комісія суддів України.
31. Національна школа суддів України
32. Державна судова адміністрація України.
33. Служба судової охорони. Органи суддівського самоврядування.
34. Загальні положення статусу судді.
35. Вимоги до кандидатів на посаду судді.
36. Порядок зайняття посади судді
37. Кваліфікаційне оцінювання суддів
38. Права та обов'язки судді.
39. Обмеження судді.
40. Юридична відповідальність суддів: поняття, види, особливості.
41. Порядок притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.
42. Звільнення судді: підстави, порядок
43. Припинення повноважень судді.
44. Правовий статус присяжних.
45. Правоохоронні органи: поняття, ознаки
46. Правові основи, принципи діяльності та функції прокуратури.
47. Загальна характеристика системи прокуратури.
48. Правовий статус прокурорів.
49. Юридична відповідальність прокурора: поняття, види.
50. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності.
51. Правовий статус Державного бюро розслідувань.
52. Система Державного бюро розслідувань.
53. Служба в ДБР. Порядок проведення конкурсу.
54. Служба безпеки України.
55. Національне антикорупційне бюро України: правовий статус, завдання, структура.
56. Служба в НАБУ.
57. Правовий статус Служби зовнішньої розвідки.
58. Правовий статус Державної прикордонної служби України.
59. Правовий статус Управління державної охорони України.
60. Правовий статус Державної митної служби України.
61. Система та види діяльності органів внутрішніх справ.
62. Правовий статус МВС України.
63. Національна гвардія України.
64. Система Національної поліції України
65. Склад Національної поліції.
66. Принципи діяльності Національної поліції України
67. Порядок призначення на посади поліцейських
68. Проходження служби в поліції
69. Юридична відповідальність поліцейських.
70. Поліцейські заходи: поняття, вимоги, види.
71. Характеристика превентивні поліцейські заходи
72. Характеристика поліцейських заходів примусу.
73. Загальна характеристика системи органів юстиції.
74. Правовий статус Міністерства юстиції України.
75. Територіальні органи юстиції.
76. Органи виконання судових рішень і рішень інших органів.
77. Поняття нотаріату та нотаріальної діяльності.
78. Організаційна побудова нотаріату в Україні.
79. Право на заняття нотаріальною діяльністю

80. Поняття інституту адвокатури
81. Правове регулювання та принципи адвокатської діяльності
82. Статус адвоката
83. Організаційні форми діяльності адвокатури та види адвокатської діяльності
84. Безоплатна правова допомога: поняття, види, суб'єкти надання.

### Рекомендована література

#### *Основна*

1. Бурбика М. М. Судові та правоохоронні органи (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. С. Уткіна. Суми : Сумський державний університет, 2016. 123 с. URL: [https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/48426/1/Burbyka\\_sudovi.pdf](https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/48426/1/Burbyka_sudovi.pdf)
2. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
3. Лапкін А. В. Організація судових та правоохоронних органів України : навч. посіб. у схемах / Вид. 7-ме, змін. і допов. Харків : Право, 2018. 170 с.
4. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

#### *Додаткова*

6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
7. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 7 червня 2018 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19>
8. Про Конституційний суд України: Закон України від 13 липня 2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
9. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
10. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12/print>
11. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>
12. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
13. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>
14. Судові та правоохоронні органи України: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни. [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 081 «Право», спеціалізацій: «Господарське та адміністративне право і процес», «Інформаційне право та право інтелектуальної власності» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Костенко І.В. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 213 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/27359>
15. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 7 червня 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

Ст.викладач кафедри

Казимир ГОЛДЗІЦЬКИЙ

Гарант ОПІ Право

Степан КРАВЧУК

Зав.кафедри

Микола ВАВРИНЧУК